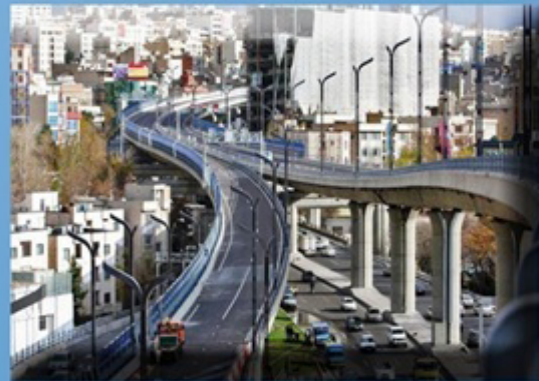

فصل ۲۴

عمران شهری

مقدمه

مالکیت عموم قرار دارد و جزئی از فضاهای شهری محسوب می‌شود، این فضاها توسط درختان و گیاهان پوشیده شده است و بر اساس نظارت و مدیریت انسان، حفظ و نگهداری یا احداث می‌شوند. همچنین برای تفریح و لذت بردن انسان، یا برای حفاظت از حیات وحش یا زیستگاه طبیعی آن را ایجاد کرده‌اند.

میدان میوه و تره‌بار: مکان‌های عمده فروشی و خرده فروشی متمرکز محصولات و فرآورده‌های کشاورزی و دامی، که شهرداری بر آن نظارت دارد.

قطعات پراکنده فضای سبز: فضاهای سبزی که فاقد امکانات تاسیسات رفاهی و مبلمان شهری باشد که شامل (۱- توده درختکاری ۲- توده غیردرختکاری)

- در مورد فضاهای سبز که از جنس سطح دو بعدی نمی‌باشد نظیر احداث دیواره‌های سبز و یا توسعه‌های مربوط به بام سبز که گاهاً در روی سطح سخت برخی از قطعات فضای سبز ایجاد می‌شود می‌بایست مساحت این قسم از قطعات فضای سبز به صورت زیر مجموعه‌ای از همان قطعه ذکر شود. همچنین اینگونه فضاهای سبز که در خارج از قطعات موجود فضای سبز باشد (از نوع توسعه سطحی احداث) خود شامل شماره قطعه جدیدی می‌باشد.

کمربند سبز: برای تعیین حدود شهر، کنترل گسترش شهر، جلوگیری از رشد بی‌رویه و به هم خوردن تناسب ساخت مورفولوژی شهر ایجاد می‌شوند. کمربندهای سبز در روند پویا شهر ممکن است نقش اولیه خود را از دست بدهند ولی نقش بالقوه آنها به عنوان فضای سبز تعادل بخش و تفرجگاه شهری و شاخص زنده جهت تشخیص روند شهر پا برجا می‌ماند. ساخت این کمربندها در پیرامون شهرها نقش‌های زیر را ایفا می‌کند:

- جلوگیری از انهدام زمین‌های قابل کشت در حومه در اثر گسترش شهرها.
- تصفیه و تلطیف هوای شهر و غربال بادهای ورودی شهر.
- جلوگیری از گسترش بی‌رویه شهر بهره‌برداری اقتصادی با بازدهی مفید از سرمایه‌گذاری انجام شده.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۴۰۱ در ۲۸ شهرستان استان تعداد ۱۸۷ فرهنگسرا مشغول به فعالیت بوده‌اند.

تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی در شهر اصفهان ۲۷ ایستگاه می‌باشد که دارای ۵۳۵ نفر نیروی آتش‌نشان می‌باشد. همچنین در این سال تعداد ۶۱۰ بوستان در شهر اصفهان با ۱۰۳۱۵ هزار مترمربع مساحت وجود داشته است.

آمارهای ارائه شده در این فصل مربوط به خدمات شهری شامل تعداد و مساحت مجتمع فرهنگی و هنری، میادین میوه و تره‌بار، آرامستان فعال و تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی، پرسنل، حوادث آتش‌سوزی، پسماند و وضعیت فضای سبز شهری می‌باشد که آمارهای خدمات شهری توسط ۱۱۴ شهرداری استان و از سال ۱۳۹۰ آمارهای مربوط به ایستگاه‌های آتش‌نشانی، پسماند جمع‌آوری شده و وضعیت فضای سبز شهر اصفهان به تفکیک مناطق که توسط شهرداری اصفهان به روش ثبتی جمع‌آوری و در این فصل ارائه شده است.

تعاریف و مفاهیم

مجتمع فرهنگی و هنری (فرهنگسرا): مرکزی که توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اهداف و کاربری‌های فرهنگی، هنری و آموزشی برای اشاعه فرهنگ و هنر در مکانی با امکانات سالن سینما و نمایش یا سالن اجتماعات، کتابخانه، کلاس‌های آموزشی، کارگاه‌های هنری، گالری، دفاتر اداری، کافی‌شاپ و با متر از متوسط ۵۰۰ مترمربع زیربنا احداث شده و فعالیت می‌نماید.

حوادث: به فرد یا خانواری گفته می‌شود که بر اثر حوادث طبیعی یا غیر طبیعی از لحاظ اقتصادی یا جمعی دچار آسیب شده است.

آرامستان: مکانی برای دفن درگذشتگان که دارای امکانات مورد نیاز است.

آرامستان عمومی: آرامستانی که تمامی خدمات آن توسط شهرداری یا دهیاری به عموم شهروندان ارائه می‌شود و می‌تواند فعال یا غیر فعال باشد.

آرامستان غیر عمومی: آرامستانی که تحت نظارت شهرداری و یا دهیاری است و تمامی خدمات آن توسط سایر نهادها (به جز شهرداری و دهیاری) ارائه می‌شود و می‌تواند فعال یا غیر فعال باشد.

آتش‌نشانی: فعالیت‌هایی که به منظور پیشگیری و اطفاء حریق و امداد و حفظ جان و مال مردم انجام می‌شود.

ایستگاه آتش‌نشانی: مکانی تحت مالکیت و نظارت شهرداری، متشکل از سه بخش: جایگاه خودرویی و لوازم و تجهیزات، محل استقرار و انتظار نیروها و بخش اداری - آموزشی که جهت ایفای وظیفه آتش‌نشانی براساس ضوابط و دستورالعمل‌ها در منطقه‌ای مستقل از ساختمان شهرداری احداث شده است.

پسماند: به مواد جامد، نیمه جامد، مایع (غیر از فاضلاب) و گاز گفته می‌شود که به طور مستقیم یا غیر مستقیم حاصل فعالیت انسان بوده و از نظر تولید کننده ضایع تلقی می‌شود.

بوستان: بوستان یا پارک عبارت است از فضای طراحی شده‌ای که در

۲۴-۱- خدمات شهری و شهرداری: ۱۴۰۱

(متر مربع)

آرامستان		میادین میوه و تره‌بار		مجتمع فرهنگی و هنری (فرهنگسرا)		شهرستان
مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
۲۲۵۲۵۵	۵	۰	۰	۱۱۲۲	۲	آران و بیدگل .....
۴۲۰۰۰۰	۱۰	۸۰۰۰	۲	۰	۰	اردستان .....
۱۲۰۷۴۸۱۸	۱۹	۱۹۸۰۰۰	۱	۱۰۵۷۸ ^(۱)	۱۰۶	اصفهان .....
۲۷۲۸۵۰	۱۲	۰	۰	۷۳۰۰	۴	برخوار .....
۹۸۰۰۰	۶	۰	۰	۰	۰	بویین و میاندشت .....
۲۲۶۳۵۴	۶	۰	۰	۵۰۰۰	۱	تیران و کرون .....
۱۰۰۹۶۸	۵	۰	۰	۱۷۵۰۰	۱	جرقویه .....
۳۵۰۰۰	۷	۰	۰	۰	۰	چادگان .....
۳۰۹۸۵۰۰	۲۳	۲۷۵۰۰	۱	۳۶۰۰	۴	خمینی شهر .....
۷۳۱۰۰۰	۴	۱۰۰۰۰۰	۱	۱۳۰۰	۱	خوانسار .....
۱۹۴۷۷۲	۹	۲۶۰۰	۱	۲۳۸۷	۱	خور و بیابانک .....
۳۱۰۰۰۰	۳	۰	۰	۱۰۰۰	۲	دهاقان .....
۸۴۹۳۹	۶	۰	۰	۲۲۵	۱	سمیرم .....
۶۶۰۴۰۰	۳	۰	۰	۴۳۳۸۱	۱۲	شاهین شهر و میمه .....
۶۵۰۰۰	۳	۰	۰	۸۸۰	۲	شهرضا .....
۲۲۰۰۰	۲	۰	۰	۰	۰	فریدن .....
۲۸۰۰۰	۳	۰	۰	۰	۰	فریدونشهر .....
۳۱۷۸۶۷	۲۲	۱۰۷۷۴	۲	۴۱۳۵	۷	فلاورجان .....
۱۷۱۵۴۰۰	۱۶	۱۰۰۰۰۰	۱	۶۲۲۷	۶	کاشان .....
۱۰۵۴۰۰	۶	۰	۰	۰	۰	کوهپایه .....
۴۳۸۱۰۰	۱۴	۲۰۱۶	۱	۰	۰	گلپایگان .....
۱۱۱۲۱۵۱	۱۳	۲۵۳۲۰	۱	۲۴۱۴۵	۹	لنجان .....
۵۶۹۵۴۰	۲۳	۱۶۵۰۰	۲	۱۶۳۹۰	۱۷	مبارکه .....
۱۹۶۸۷۵	۴	۰	۰	۸۶۶	۲	نابین .....
۴۰۷۹۸۷	۱۲	۶۵۲۱۷	۲	۱۲۰۲۴	۷	نجف‌آباد .....
۱۱۵۱۳۲	۱۳	۵۰۴۵	۲	۴۵۰	۱	نطنز .....
۶۰۰۰۰	۱	۰	۰	۰	۰	ورزنه .....
۱۳۲۵۰۰	۳	۰	۰	۸۱۰۰	۱	هرند .....

(۱) مساحت مجتمع فرهنگی و هنری ۱۵ منطقه شهر اصفهان در دسترس نیست.

ماخذ- شهرداری‌های استان اصفهان.

۲-۲۴- مشخصات ایستگاه‌های آتش‌نشانی برحسب مناطق شهرداری در شهر اصفهان

تعداد آتش‌سوزی	تعداد حوادث (بجز آتش‌سوزی)	تعداد ناوگان عملیاتی	تعداد پرسنل عملیاتی	تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی	سال و منطقه شهری
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	..... ۱۳۸۵
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۳۹۹	۰۰۰	..... ۱۳۹۰
۴۰۳۲	۵۰۰۶	۱۵۵	۵۰۰	۰۰۰	..... ۱۳۹۵
۳۸۹۲	۶۱۸۷	۱۴۱	۵۰۳	۰۰۰	..... ۱۳۹۷
۴۰۸۷	۵۹۱۸	۱۴۵	۴۱۳	۰۰۰	..... ۱۳۹۸
۴۴۵۰	۶۱۳۶	۱۵۵	۵۸۶	۲۵	..... ۱۳۹۹
۴۷۸۰	۷۲۶۵	۱۶۶	۵۵۹	۲۶	..... ۱۴۰۰
۵۳۳۷	۷۵۱۷	۱۷۷	۵۳۵	۲۷	..... ۱۴۰۱
۳۴۹	۶۶۳	۱۹	۵۶	۳	..... منطقه ۱
۵۳۸	۶۳۷	۱۷	۵۹	۳	..... منطقه ۲
۲۱۷	۳۸۵	۱۰	۳۸	۲	..... منطقه ۳
۵۶۰	۱۱۰۹	۱۶	۴۶	۲	..... منطقه ۴
۳۳۵	۷۳۲	۱۶	۳۸	۲	..... منطقه ۵
۳۵۵	۷۴۹	۱۷	۶۱	۳	..... منطقه ۶
۰	۰	۰	۰	۰	..... منطقه ۷
۶۳۳	۹۷۱	۱۶	۴۳	۲	..... منطقه ۸
۲۱۴	۲۲۰	۹	۱۹	۱	..... منطقه ۹
۶۷۹	۵۹۱	۲۱	۶۰	۳	..... منطقه ۱۰
۲۰۸	۱۵۰	۵	۱۹	۱	..... منطقه ۱۱
۳۹۱	۴۶۵	۱۲	۳۹	۲	..... منطقه ۱۲
۱۸۸	۲۷۰	۵	۱۸	۱	..... منطقه ۱۳
۲۴۱	۲۰۸	۷	۱۹	۱	..... منطقه ۱۴
۳۲۹	۳۶۷	۷	۲۰	۱	..... منطقه ۱۵

ماخذ- شهرداری اصفهان.

۲۴-۳- پسماند جمع آوری شده خانگی به تفکیک مناطق ۱۵ گانه شهرداری شهر اصفهان (تن در سال)

پسماند خانگی	پسماند کل ^(۱)	سال و منطقه شهری
...	...	..... ۱۳۸۵
۳۷۸۰۹۰	...	..... ۱۳۹۰
۴۰۳۸۷۹	...	..... ۱۳۹۵
۳۷۹۷۹۰	...	..... ۱۳۹۷
۳۶۲۳۱۸	...	..... ۱۳۹۸
۳۴۹۱۴۷	...	..... ۱۳۹۹
۳۵۲۶۷۹	...	..... ۱۴۰۰
۳۴۳۷۰۶	...	..... ۱۴۰۱
۱۶۶۹۴	...	..... منطقه ۱
۱۱۳۹۳	...	..... منطقه ۲
۲۳۷۳۷	...	..... منطقه ۳
۲۳۶۱۸	...	..... منطقه ۴
۲۹۷۰۰	...	..... منطقه ۵
۲۳۳۹۱	...	..... منطقه ۶
۲۹۵۴۷	...	..... منطقه ۷
۳۹۸۸۹	...	..... منطقه ۸
۱۲۲۰۰	...	..... منطقه ۹
۳۴۸۹۱	...	..... منطقه ۱۰
۸۶۰۰	...	..... منطقه ۱۱
۲۳۹۴۲	...	..... منطقه ۱۲
۲۲۸۸۴	...	..... منطقه ۱۳
۲۴۶۸۸	...	..... منطقه ۱۴
۱۸۵۳۲	...	..... منطقه ۱۵

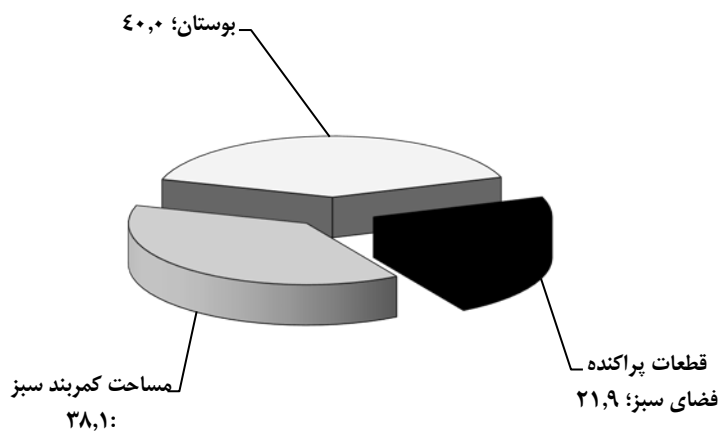
(۱) پسماند حمل شده در شهر شامل پسماند تر، خشک، صنعتی، پزشکی و خانگی می باشد که مسئولیت حمل پسماند پزشکی با شهرداری نیست و فقط مسئولیت امحا آن را دارد و حمل پسماند صنعتی هم با خود صنایع می باشد و در مورد نخاله های ساختمانی که این آمار تا سال ۱۴۰۱ منطقه ای موجود نمی باشد. ماخذ- شهرداری اصفهان.

۲۴-۴- وضعیت فضای سبز شهر اصفهان بر حسب مناطق (مترمربع)

مساحت کمر بند سبز	قطعات پراکنده فضای سبز		بوستان		سال و مناطق
	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
...	...	...	...	...	..... ۱۳۸۵
۹۰۶۹۵۵۳	۴۱۱۷۰۵۴	۲۵۵	۵۷۹۱۸۲۲	۴۲۶	..... ۱۳۹۰
۹۶۹۸۴۹۱	۵۲۸۱۷۶۲	۳۳۵	۶۷۶۳۱۹۲	۵۷۲	..... ۱۳۹۵
۹۶۶۹۰۱۸	۵۲۵۱۴۱۷	۳۳۳	۷۱۲۰۱۱۲	۵۸۸	..... ۱۳۹۷
۹۶۷۴۰۱۸	۵۳۹۳۵۱۴	۳۳۸	۷۲۲۱۶۱۱	۵۸۸	..... ۱۳۹۸
۹۷۲۱۵۲۹	۵۵۳۳۸۶۲	۳۲۲	۱۰۲۳۲۴۸۹	۵۹۸	..... ۱۳۹۹
۹۸۳۸۰۷۹	۵۶۵۱۵۹۹	۳۳۵	۱۰۳۰۳۴۹۸	۶۰۶	..... ۱۴۰۰
۹۸۳۹۶۶۲	۵۶۵۹۱۳۲	۳۳۸	۱۰۳۱۴۸۷۲	۶۱۰	..... ۱۴۰۱
.	۵۷۰۴	۱۴	۲۲۲۵۸۵	۲۳	..... منطقه ۱
۱۳۹۸۲۹۲	۱۱۸۲۲	۶	۱۷۳۱۴۰	۲۷	..... منطقه ۲
.	۴۵۵۶	۷	۳۵۷۷۸۰	۳۱	..... منطقه ۳
۶۹۶۸۴۳۸	۸۰۹۲۹	۵	۱۰۷۱۰۸۴	۳۸	..... منطقه ۴
.	۴۱۵۵۵۷	۱۰	۲۵۲۷۱۷۸	۲۲	..... منطقه ۵
۱۳۲۹۱۹۲	۳۰۵۶۱۶	۳۶	۸۶۳۵۲۶	۳۷	..... منطقه ۶
۱۴۳۷۴۰	۶۴۰۳۴	۲۸	۱۰۲۰۶۰۱	۴۳	..... منطقه ۷
.	۸۵۴۱۲	۵۸	۴۹۴۱۲۰	۶۹	..... منطقه ۸
.	۳۴۴۸۹	۵	۳۰۱۳۱۸	۲۷	..... منطقه ۹
.	۵۳۷۶۰۹	۶۲	۶۴۳۴۸۹	۸۱	..... منطقه ۱۰
.	۵۱۲۶	۱۳	۱۸۲۵۷۱	۱۶	..... منطقه ۱۱
.	۷۶۸۳۰۸	۲۶	۶۱۹۲۲۲	۵۳	..... منطقه ۱۲
.	۴۹۱۹۳۶	۳۰	۸۲۲۴۴۰	۴۸	..... منطقه ۱۳
.	۳۸۷۴۰	۷	۲۷۴۵۲۶	۵۶	..... منطقه ۱۴
.	۱۷۲۶۹	۱۹	۲۸۵۰۲۵	۳۶	..... منطقه ۱۵
.	۸۵۵۷۷۰	۶	۴۵۶۲۶۷	۳	..... نازوان
.	.	.	.	.	..... باغ رضوان
.	۱۹۰۰۱۵۶	۱	.	.	..... میدان میوه و تره بار
.	۳۶۰۸۹	۵	.	.	..... پایانه‌ها

ماخذ- شهرداری اصفهان.

۲۴-۱- توزیع فضای سبز شهر اصفهان به تفکیک نوع در سال ۱۴۰۱

منبع: جدول ۴-۲۴